

Kuidas toimida? - Sloveenia

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje **sl** originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad. Järgmised keeleversioonid: **en** on juba tõlgitud.

SISUKORD

- 1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?
- 2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?
- 3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?
- 4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?
- 5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagihinda?
- 6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?
- 7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?
- 8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?
- 9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?
- 10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?
- 11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?
- 12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?
- 13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Vaidlust võib olla parem lahendada vaidluste alternatiivse lahendamise menetlust kasutades. Vaidluste alternatiivse lahendamise viisid võimaldavad vaidlusi lahendada ilma kohtu sekkumiseta või vähemalt selliselt, et kohus ei tee otsust kohtuasja sisuliste asjaolude kohta. Sloveenias kasutatavad peamised vaidluste alternatiivse lahendamise viisid hõlmavad vahekohtumenetlust, vahendust ja kohtu üldisemat sekkumist, mille eesmärk on soodustada kohtuliku kokkuleppe sõlmimist. Vaidluste alternatiivset lahendamist käsitleva seaduse (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*) kohaselt on esimese ja teise astme kohtud kohustatud võimaldama kaubandus-, töö-, perekonna- ja muudest tsiviilsuhetest tulenevate vaidluste pooltel kasutada vaidluste alternatiivse lahendamise meetodeid, võtta vastu vaidluste alternatiivse lahendamise kava ja seda täita. Sellise kava alusel peavad kohtud võimaldama pooltel kasutada vahendust ja võimaluse korral ka muid vaidluste alternatiivse lahendamise viise.

Vahenduse eesmärk on lahendada vaidlus neutraalse kolmanda isiku abiga, kuid see isik ei saa teha siduvat otsust. Poolte nõusolekul võidakse sõlmida vaidluse lahendamise kokkulepe vahetult täitmisele pööratava notariaalaktina või kohtulik kokkulepe või võidakse teha kokkuleppel põhinev vahekohtu otsus.

Pooled võivad igal ajal tsiviilkohtumenetluse käigus sõlmida vaidluse lahendamiseks kokkuleppe (kohtulik kokkulepe). Kohtuliku kokkuleppe sõlmimist käsitlev kokkulepe kujutab endast täitedokumenti.

Lisateavet selle teema kohta leiate vaidluste alternatiivset lahendamist käsitlevalt teabelehel.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Hagi kohtule esitamise tähtajad sõltuvad juhtumi laadist. Õigusnõustaja või õigusabiteenistus võivad selgitada tähtaegade ja aegumistähtaegadega seotud küsimusi. Lisateavet selle teema kohta leiate teabelehel „Menetlustähtajad”.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Lisateavet selle teema kohta leiate teabelehel „Kohtualluvus”.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Lisateavet selle teema kohta leiate teabelehel „Kohtualluvus”.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja haghinda?

Lisateavet selle teema kohta leiate teabelehel „Kohtualluvus”.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Sloveenias võivad pooled pöörduda kohtu poole ise. Erandiks on erakorralisi õiguskaitsevahendeid hõlmavad menetlused, mille korral võivad pooled esitada kohtule hagi ainult advokaadist vahendaja kaudu. Hagi võib esitada ka isik ise või tema õigusesindaja, kui see isik või tema õigusesindaja on sooritanud riikliku advokaadieksami. Kui pool peaks soovima, et teda esindab õigusnõustaja, võib kohalikes kohtutes toimuvate menetluste korral selliseks isikuks olla mis tahes teo- ja õigusvõimeline isik. Ringkonnakohtus, kõrgemas kohtus või ülemkohtus tohib nõustajana toimida ainult advokaat või mis tahes muu isik, kes on sooritanud riikliku advokaadieksami.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantsleisse või muule haldusasutusele?

Hagi võib pädevale kohtule saata postiga või selle võib vahetult kohtu registratuuri toimetada. Vt ka vastus küsimusele nr 8.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Sloveenia kohtute ametlik töökeel on sloveeni keel. Piirkondades, kus elavad ungari või itaalia rahvusvähemused, kasutatakse sloveeni keelega paralleelselt siiski ka ungari või itaalia keelt. Hagi tuleb koostada sloveeni keeles ja hageja peab selle ise allkirjastama. Hageja originaalallkirjana käsitatakse käsitsi kirjutatud allkirja, samuti turvalist digiallkirja, mis on nõuetekohase sertifikaadiga tõendatud.

Avaldus ja hagi tuleb seega esitada kirjalikult. Kirjalik avaldus on avaldus, mis on koostatud käsitsi või trükitud ja käsitsi allkirjastatud (füüsilises vormis esitatud avaldus). Kirjalik avaldus esitatakse kohtule posti teel, toimetatakse otse kohtusse või toimetab selle kohale isik, kes on ametialaselt spetsialiseerunud hagiavalduste esitamisele (teenuseosutaja (*poslovni ponudnik*)). Hagi võib esitada ka faksi teel.

Seaduse kohaselt on samuti võimalik esitada elektrooniline hagiavaldus, s.t hagi esitatakse elektroonilisel kujul ja allkirjastatakse turvalise digiallkirjaga, mis on nõuetekohase sertifikaadiga tõendatud. Elektroonilised avaldused esitatakse elektroonilisi vahendeid kasutades infosüsteemi kaudu. Infosüsteem saadab hagejale automaatse kinnituse, et avaldus on vastu võetud. Seadusega on samuti lubatud esitada kirjalik avaldus elektroonilisel kujul või kommunikatsioonitehnoloogiat kasutades.

Olenemata kõigi tsiviil- ja kaubandusasju käsitlevate menetlustega seotud kehtivatest õigusnormidest (seadused ja rakendusmäärused), võib interneti kaudu või elektrooniliselt algatada praegu üksnes Sloveenia e-õiguskeskkonna (*eSodstvo*) veebisaidil nimetatud menetlusi, milleks on teatavat tüüpi täitemenetlused, avalduste esitamine ja otsuste tegemine maksejõuetusmenetlustes, samuti kinnistamisavaldustega seotud dokumentide esitamine.

Selleks on Sloveenias loodud e-õiguskeskkonna veebisait, mis võimaldab kirjalikke materjale elektroonilisel kujul esitada: <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Sloveenias ei pea hagi esitamisel kasutama erivormi, kuid hagi peab sisaldama teatavaid seadusega kindlaks määratud elemente: viide kohtule; poolte nimed ja alaline või ajutine elukoht; õigusesindajate või nõustajate nimed; konkreetne taotlus, milles esitatakse hagi põhinõue ja kõrvalnõuded; hageja taotlust toetavad asjaolud; neid asjaolusid põhjendavad tõendid; nõude summa ja hageja allkiri. Kui avaldus tuleb edastada vastaspoolele, tuleb see esitada kohtule nii mitmes eksemplaris, nagu kohus ja vastaspool on ette näinud, ning sellises vormis, mis võimaldab kohtul avaldust edasi saata. Sama kehtib ka lisatud dokumentide suhtes.

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?

Kohtukulud tuleb tasuda hagi, vastuhagi, vabatahtliku tühistamise ettepaneku, maksekäsu tegemise ettepanekut sisaldava hagi, asja uue kohtuliku arutamise avalduse, tõendite tagamist enne tsiviilkohtumenetluse algust käsitleva avalduse, kokkulepet käsitleva ettepaneku, apellatsiooni esitamise soovist teatamise avalduse, apellatsiooni, läbivaatamise võimaldamist käsitleva ettepaneku esitamise ja läbivaatamise algatamise korral. Kohtukulud tuleb tasuda hiljemalt kohtu poolt kohtukulude tasumise määruks kindlaksmääratud tähtajaks. Kohus võib oma määruks juhtida poole tähelepanu sellele, millised on kohtukulude maksmata jätmise tagajärjed. Kohtukulud tuleb tasuda ka kõigis kohtuastmetes tehtud kohtuotsuste väljastamise eest.

Juhul kui avalduse esitamisega seotud kohtukulusid ei tasuta kindlaksmääratud tähtajaks ja kui ei ole täidetud tingimused, mis võimaldaksid vabastada kohtukulude tasumisest või kulude tasumist edasi lükata või tasuda kulud osamaksetena, loetakse avaldus tagasivõetuks. Kohtumenetluse kulud kannab kaotanud pool. Advokaatidest vahendajatele hüvitatakse kohtumenetlusega seoses vajalikud kulutused ja neile makstakse tasu kooskõlas advokaaditasusid käsitleva seadusega (*Zakon o odvetniški tarifi*). Advokaatide osutatavate teenustega seotud kulud moodustuvad advokaaditasudest, mida advokaatidel on õigus saada osutatud teenuste eest, ja advokaatide kulutustest. Advokaadi teenustega seotud kulud tuleb tasuda siis, kui advokaat on täitnud kõik advokaadi ja menetluse poole või teenuseid tellinud isiku vahel sõlmitud esindamislepingus sätestatud kohustused. Juhul kui advokaat osutab teenuseid kohtumenetluse raames, tuleb nende teenuste osutamisega seotud kulud tasuda pärast seda, kui on tehtud menetluskulusid käsitlev otsus. Advokaat võib nõuda, et pool teeks enne menetluse lõppu teatava ettemakse juba väljateenitud tasu arvelt ja juba tehtud või tulevaste kulutuste eest. Poolele tuleb väljastada ettemakse kättesaamist tõendav kviitung. Advokaat võib nõuda tasu ja kuluhüvitiste maksmist ainult poolele väljastatud üksikasjaliku arve alusel.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Pooled võivad taotleda õigusabi, mida antakse neile juhul, kui nad täidavad tasuta õigusabi käsitlevas seaduses (*Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP*) sätestatud tingimusi. Lisateavet selle teema kohta leiate teabelehel „Õigusabi“.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagi loetakse esitatuks, kui pädev kohus on selle kätte saanud. Kui hagi saadetakse tähitud kirja või telegrammiga, käsitatakse adressaadiks olevale kohtule kättetoimetamise kuupäevana postitamise kuupäeva. Hageja ei saa automaatset kinnitust selle kohta, et hagi on esitatud. Kui hagiavaldus postitatakse kohtu postkasti, siis käsitatakse adressaadiks olevale kohtule kättetoimetamise ajana seda ajahetke, mil avaldus kohtu postkasti saabus.

Elektroonilisi hagiavaldusi käsitlevas seaduses (*Zakon za vloge v elektronski obliki*) on sätestatud, et elektroonilised hagiavaldused esitatakse elektroonilisi vahendeid kasutades infosüsteemi kaudu. Sellisel juhul käsitatakse adressaadiks olevale kohtule kättetoimetamise ajana seda ajahetke, mil avaldus infosüsteemi edastati. Infosüsteem saadab hagejale automaatse kinnituse, et avaldus on kätte saadud.

Tuleb märkida, et olenemata kehtivatest õigusnormidest, ei ole praegu võimalik esitada hagi elektroonilisi vahendeid kasutades tsiviil- ja kaubandusasjades. Erandiks on kinnistusraamatu menetlused ning maksejõuetus- ja täitemenetlused.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Juhul kui sündmused on seotud aegumistähtaegadega, hoiatab kohus pooli sellest kirjalikult ja lisab õigusliku teatise, milles selgitatakse kohtu juhiste täitmata jätmise tagajärgi.

Seonduvad lingid

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 16/11/2015